

Néhány szó a Schw2015 emlékversenyről

Időpont és hely: 2015. november 14., ADY Endre Líceum, Nagyvárad

A résztvevők köre: X., XI., XII. osztályba járó középiskolások és bármely évbe járó egyetemisták. Romániából, Magyarországról és Moldáviából szoktak jönni, de volt már nagyon jól felkészült albán csoport is, ők olasz tételsort kaptak.

A versenyről bővebben: <http://lady.rdsor.ro/~schwartz/main/ihu.htm>.
A tavalyi Schw2014 része volt az MTA Magyar Tudomány Ünnepe eseménysorozatának: <http://mta.hu/naptar/?event=4533>

A **Közlemények** link segítségével eljuthatunk az előzetes programig. Lényegében ugyanez a struktúra marad, csak később (november 2.) pontosítjuk az előadókat is.

Ami nincs a honlapon, de fontos. A versenyző három versenyen és egy előadássorozaton vehet részt:

Feladatmegoldó verseny (pénzdíjas), ez abban különbözik más versenyektől, hogy a feladatok szövege a kísérletező fizikus gondolkodását tükrözi, de vannak olyan feladatok is, amelyeket a figyelmetlen versenyző könnyen félreérthet, összesen nyolc kérdés. Ráadásul meg két kémiafeladat is van, ezek is inkább a fizikus gondolatvilágába tartoznak. Az eredményeket képletekben, illetve számértékekben kell megadni. Minden feladat 10 pontot ér, a verseny után azonnal kifüggesztjük a pontozási táblázatot (sok részponttal), így mindenki megtudja az elért pontszámát. **Ajánljuk a zsebszámológépek használatát, de semmilyen más segédeszköz nem használható. A munkaidő 3 óra.**

Kísérleti adatok feldolgozása (tárgnyeremények), ezt 1997-ben vezettem be. A versenyzők látnak egy kísérletet, amelynek eredménye nem nagyon egyezik az iskolában tanult egyszerűsített elméletekből született eredményekkel, sőt van olyan is, amely ellentmond azoknak. Más alkalommal megfejtendő, ismeretlen jelenségről van szó. A ködösen, vagy egyáltalán meg nem fogalmazott **követelmény** elvárja a látszólagos ellentmondások feloldását a kapott mérési adatsor alapján. Olyan is volt már (Schw2012), hogy teljesen nyitva hagytam a kérdést, a diák találja ki, hogyan tovább! A kutatónak sem mondják meg, hogy mit fedezzen fel, sőt azt sem, hogy azt miként csinálja! **Mindenféle nyomtatott segédeszköz, sőt a mobiltelefon is használható. A munkaidő korlátlan, 3-6 órát szoktak dolgozni.**

Előadások. Sok kísérlet, egyetemi tanárok mutatják be. Lásd a honlapot!

Fizika és kémia műveltségi verseny (tárgnyeremények). Játékos, show-szerű. Négytagú csapatok képződnek, *de az elvégzett osztály számainak összege legfeljebb 46 lehet – az egyetemista osztálya 13.* A kérdések a környezetünk megfigyeléséről szólnak, például: magyarázd meg a következő kijelentést „a stoplámpa azért piros, mert az ég, kék”. Körülbelül 12-18 kérdés van, közöttük kémiai kísérleteket látnak, esetleg egyszerre el is végzik őket, feleletként meg kell határozni a kémcsőben levő anyagokat. A lélegzetvételnyi szünetekben kisorsoljuk a tombolajegyeket, a főnyeremény 100 RoN.

Díjkiosztás. A dolgozatokat már kijavítottuk, pontoztuk, de nem bontottuk fel. *Még a versenyző nyelvét sem ismerjük, nemhogy a nevét, az országát.* A díjazott dolgozatokat a közönség előtt bontjuk fel, az ott szereplő kód alapján a számítógép kivetíti a nevét, iskoláját, tanárát, mire a díjazott kijön, két nyomtató kinyomtatja a névre szóló oklevelet és a nyeremény átvételéről szóló jegyzőkönyvet.

Vacsora. A tanárok a protokollteremben vacsoráznak és egy-két pohár finom vörösbor mellett késő estig megy az értelmiségi terefere. Ezután a segítő diákokkal vacsorázunk, megbeszéljük a hibákat...

dr. Bartos-Elekes István